

26.4.2024

Datahubin muutosehdotukset Palvelusopimuksen liitteisiin vuodesta 2025 alkaen

Kehitystyöryhmä 6.5.2024

Agendalla

- Yleisesti palvelusopimusten päivitysprosessista sekä aiemmin tehtyjä muutoksia sopimuksen liitteisiin.
- Saatavuuden osalta muutosehdotukset sopimuksen liitteisiin
- Muita pienempiä muutosehdotuksia sopimuksen liitteisiin
- Suunniteltu aikataulu Datahubin palveluehtojen muutosten ja vahvistuksen osalta

Asiakastoimikunnan kokouksesta 6.2.2024:

Palvelusopimusten päivitysprosessista

- Energiavirasto (EV) vahvisti Datahubin palveluehdot vuodelle 2024 22.11.2023 -> Palveluehdot tulee vahvistuttaa EV:lla vuodesta 2025 eteenpäin
- Datahub tulee keskittymään palveluehdoissa saatavuuden osalta aiemmin esitetyn vaihtoehdon 2
 toteuttamiseen: "Vaihtoehto 2 tarkoittaa sitä, että palvelujen ohjeiden vastaisesti toiminut asiakas
 poissuljetaan kokonaan tai osittain palvelujen piiristä. FGDH:n vahvistuspyynnössä esitettiin, että
 FGDH jatkaa saatavuuden poikkeamisiin liittyviä selvitystöitä yhdessä toimialan kanssa tavoitteena
 päästä vaihtoehdon 2 käyttöönottoon tulevaisuudessa. Selvitystöiden tarkoituksena on tarkentaa
 mm. käytännön toimenpiteitä ohjeistuksineen saatavuuteen liittyvissä asioissa."
- Palvelusopimusten osalta tarkoittaa muutoksia sopimuksen liitteisiin 1 Palvelukuvaus ja 3 Palvelutasot
- Toimialayhteistyön osalta asia otetaan käsittelyyn kehitystyöryhmässä ja sen jälkeen asiakastoimikunnassa seuraavalla sivulla esitetyn suunnitellun aikataulun mukaisesti

Palvelukuvaus ja –tasot liitteisiin tehdyt muutokset saatavuuden alenemisen osalta vuosina 2022 - 2023

Palvelukuvaus, kohdat 2.2 ja 2.3:

"Myyjän/jakeluverkonhaltijan tulee toimittaa datahub-järjestelmään vain prosessien ja taseselvityksen kannalta tarpeellisia tapahtumia ja tietoja välttäen täten datahub-järjestelmän häiriöiden aiheuttamista, joilla on vaikutusta mm. datahub-järjestelmän saatavuuteen. Esimerkiksi myyjän/jakeluverkonhaltijan omissa järjestelmissä tehtävät (joukko)muutokset voivat aiheuttaa suuria määriä tapahtumia datahub-järjestelmään ilman, että niillä muutetaan mitään datahub-järjestelmässä hallinnoitavaa tietoa tai että ne olisivat datahub-järjestelmän prosessien kannalta tarpeellisia. Jos datahub-järjestelmään tehdään suuri määrä säännöllisiä kyselyjä myyjän oman järjestelmän tietojen tarkastamiseen ilman, että hyödynnetään sitä varten datahub-järjestelmään rakennettuja erillisiä työkaluja, niin tällaiset tilanteet voivat aiheuttaa järjestelmän vasteaikoihin ja sitä kautta järjestelmän saatavuuteen tilapäisiä häiriöitä. Järjestelmän suunnitellussa käytössä ei ole varauduttu edellä kuvatun kaltaisiin käyttötapoihin. Mikäli datahub-järjestelmää käytetään annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saatavuuteen, Datahubilla on oikeus näistä syistä johtuen poiketa erillisessä Palvelutasot-liitteessä kuvatusta saatavuustasosta.

Palvelutasot, kohta 3:

"Mikäli datahub-järjestelmää käytetään annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saatavuuteen, Datahubilla on oikeus näistä syistä johtuen poiketa tässä liitteessä kuvatusta saatavuustasosta. Datahub ilmoittaa asiakkaille Datahub Palvelut -portaalissa, jos datahub-järjestelmää on käytetty annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä on aiheutunut poikkeamia järjestelmän saatavuuteen."

Saatavuuden osalta muutosehdotukset palvelusopimukseen

- Fingrid Datahub ehdottaa muutoksia palvelusopimuksen liitteisiin palvelukuvaus ja palvelutasot muun muassa siten, että Datahubin oikeus palvelujen saatavuuden alenemiseen asiakkaan toiminnasta johtuen poistetaan
- Fingrid Datahub ehdottaa muutosta: Palvelukuvaus- ja palvelutasot –liitteisiin täsmennetään viittaus Palvelusopimukseen, jonka mukaisesti Datahubilla on Palvelusopimuksen kohdan 11.1.2 mukaisesti oikeus välittömästi keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahub-järjestelmään tai Palvelusopimuksen kohdan 11.1.3 mukaisesti oikeus keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahub-järjestelmään. (Muotoilut tarkemmin seuraavilla kalvoilla).
- Fingrid Datahub ehdottaa muutosta siten että Datahub-järjestelmä saatetaan takaisin Asiakkaan käyttöön viipymättä sen jälkeen, kun keskeyttäminen ei enää ole tarpeen häiriön, tietoturvaloukkauksen tai muun tapahtuman torjumiseksi.
- Datahubilla tulee olemaan edelleen voimassa ilmoitusvelvollisuus asiakkaille Datahub Palvelut -portaalissa, jos datahub-järjestelmää on käytetty annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä on aiheutunut poikkeamia järjestelmän saatavuuteen.
- Palvelukuvaukseen ehdotetut muutokset aiheuttavat Valtuutetun ja Toimeksisaajan sekä Muun verkonhaltijan palvelukuvaukseen vastaavat muutokset kuin Sähkömarkkinaosapuolen palvelukuvaukseen.

Palvelukuvausliitteen muutosehdotukset

Sähkönmyyjän ja jakeluverkonhaltijan tehtävät. Kohdat 2.2 ja 2.3:

"Myyjän/jakeluverkonhaltijan tulee toimittaa datahub-järjestelmään vain <mark>ohjeistusten (kohta 2.1) mukaisia</mark> prosessien ja taseselvityksen kannalta tarpeellisia tapahtumia. Datahubilla on Palvelusopimuksen kohdan 11.1.3 mukaisesti oikeus keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahub-järjestelmään, jos Asiakas olennaisesti laiminlyö Sopimuksen tai Datahubin antamien ohjeiden noudattamisen. Edellä viitattua sopimusehtoa voidaan soveltaa esimerkiksi tilanteissa, joissa datahub-järjestelmää käytetään annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saatavuuteen. Esimerkiksi myyjän/jakeluverkonhaltijan omissa järjestelmissä tehtävät (joukko)muutokset voivat aiheuttaa suuria määriä tapahtumia datahub-järjestelmään ilman, että niillä muutetaan mitään datahub-järjestelmässä hallinnoitavaa tietoa tai että ne olisivat datahub-järjestelmän prosessien kannalta tarpeellisia. Jos datahub-järjestelmään tehdään suuri määrä säännöllisiä kyselyjä myyjän oman järjestelmän tietojen tarkastamiseen ilman, että hyödynnetään sitä varten datahub-järjestelmään rakennettuja erillisiä työkaluja, niin tällaiset tilanteet voivat aiheuttaa järjestelmän vasteaikoihin ja sitä kautta järjestelmän saatavuuteen tilapäisiä häiriöitä. Järjestelmän suunnitellussa käytössä ei ole varauduttu edellä kuvatun kaltaisiin käyttötapoihin. <mark>Edellä</mark> esitetyn lisäksi Datahubilla on Palvelusopimuksen kohdan 11.1.2 mukaisesti oikeus välittömästi keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahub-järjestelmään kokonaan tai osittain, jos Datahub-järjestelmään kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä häiriö, tietoturvaloukkaus tai muu tapahtuma, joka saattaa rajoittaa tai vaarantaa Datahub-järjestelmän toimivuuden, häiritä sitä olennaisesti tai aiheuttaa merkittävää haittaa tai vahinkoa Asiakkaalle tai muille Datahub-<mark>järjestelmän käyttäjille.</mark>" Mikäli datahub – järjestelmää käytetään annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saatavuuteen, Datahubilla on oikeus näistä syistä johtuen poiketa erillisessä Palvelutasotliitteessä kuvatusta saatavuustasosta.

Palvelutasot-liitteen muutosehdotukset

Datahub-järjestelmän saatavuus. Kohta 3:

"Datahubilla on Palvelusopimuksen kohdan 11.1.2 mukaisesti oikeus välittömästi keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahub-järjestelmään kokonaan tai osittain, jos Datahub-järjestelmään kohdistuu tai sitä uhkaa merkittävä häiriö, tietoturvaloukkaus tai muu tapahtuma, joka saattaa rajoittaa tai vaarantaa Datahub-järjestelmän toimivuuden, häiritä sitä olennaisesti tai aiheuttaa merkittävää haittaa tai vahinkoa Asiakkaalle tai muille Datahub-järjestelmän käyttäjille. Edellä viitattua sopimusehtoa voidaan soveltaa esimerkiksi tilanteissa, joissa asiakas toiminnallaan tai laiminlyönnillään taikka esimerkiksi Asiakkaan järjestelmistä johtuvalla syyllä aiheuttaa taikka uhkaa aiheuttaa vakavia poikkeamia datahub-järjestelmän saatavuuteen. Datahubin tulee saattaa Datahub-järjestelmä takaisin Asiakkaan käyttöön viipymättä sen jälkeen, kun keskeyttäminen ei enää ole tarpeen häiriön, tietoturvaloukkauksen tai muun tapahtuman torjumiseksi.

Datahubilla on Palvelusopimuksen kohdan 11.1.3 mukaisesti oikeus keskeyttää Asiakkaan pääsy Datahubjärjestelmään, jos Asiakas olennaisesti laiminlyö Sopimuksen tai Datahubin antamien ohjeiden noudattamisen.
Edellä viitattua sopimusehtoa voidaan soveltaa esimerkiksi tilanteissa, joissa datahub-järjestelmää käytetään
annettujen ohjeiden vastaisesti ja siitä aiheutuu poikkeamia järjestelmän saatavuuteen.
Datahub ilmoittaa
asiakkaille Datahub Palvelut -portaalissa, jos datahub-järjestelmää on käytetty annettujen ohjeiden vastaisesti
ja siitä on aiheutunut poikkeamia järjestelmän saatavuuteen."

Yhteenvetona perusteluista saatavuuden poikkeamisen osalta

- Fingrid Datahub ohjeistaa asiakkaitaan datahub-järjestelmän käytön osalta ja kyseisiä ohjeistuksia asiakkaiden tulee noudattaa.
- Järjestelmän saatavuuden osalta ei kuitenkaan ole mahdollista laatia yksiselitteistä ohjeistusta kaikkiin mahdollisiin tilanteisiin/tapahtumiin, joissa asiakas omalla toiminnallaan saattaa rajoittaa tai vaarantaa Datahub-järjestelmän toimivuuden, häiritä sitä olennaisesti tai aiheuttaa merkittävää haittaa tai vahinkoa Asiakkaalle tai muille Datahub-järjestelmän käyttäjille.
- Edellisiin perustuen Fingrid Datahub katsoo, että jo varsinaisessa Palvelusopimuksessa määritellyt kohdat 11.1.2 ja 11.1.3 on perusteltua viittauksin täsmentää myös Palvelusopimuksen liitteisiin Palvelukuvaus ja Palvelutasot.
- Fingrid Datahub ehdottaa poistettavaksi aiemmin sopimuksen liitteissä määritellyn oikeutensa saatavuuden alenemiseen asiakkaiden toiminnasta johtuen.

Palvelusopimuksen muut muutokset – Palvelukuvaus-liite

Kohta 2.1 Datahubin tehtävät

• Datahub vastaa datahub-järjestelmän toiminnallisuuksista sen liiketoimintaprosessien mukaisesti ja ylläpitää niihin liittyviä ohjeita kuten sähkön vähittäismarkkinoiden liiketoiminta-prosessit datahubissa, datahub-tapahtumat, datastandardi, prosessikaaviot, Datahub External Interface Specification, Datahub Fingrid Schemas, Datahub Tietorajapinta, Validation Rules - DH-200, Datahub Validation Rules, Datahub Nimi- ja Osoiterakenneohje, Toimeksianto-ohje, Ohje osapuolille poikkeustilanteisiin varautumisesta, Mittausvastuullisen osapuolen ohjeistus, B2B-sanomarajapinnan yhteyden muodostaminen, GS1-tunnuksien käyttö sähkön vähittäismarkkinoilla ja Datahub Tietosuojakäytännöt toimialalle ja datahubin tukipalvelun tietämyskannassa olevat ohjeet. Kulloinkin voimassa olevat ohjeet löytyvät Datahub Palvelut -portaalista ja datahubin tukipalvelun tietämyskannasta.

Kohta 2.2 Sähkönmyyjän tehtävät

Viittaus kohdan 2.1 ohjeistukseen.

Kohta 2.3 Jakeluverkon tehtävät

Viittaus kohdan 2.1 ohjeistukseen.

Palvelusopimuksen muut muutokset – Palvelutasot-liite

Kohta 2 Termit ja määritelmät

Muutosehdotus huoltokatkon määritelmään. Nykyisen määritelmän mukaisesti huoltokatko tarkoittaa mitä tahansa ylläpito- ja
huoltotoimenpiteitä, jotka eivät kuitenkaan aiheuta järjestelmään käyttökatkoa vaan mahdollisesti tilapäistä hitautta, jos sitäkään.
Osa järjestelmän huoltotoimenpiteistä tehdään siten, että järjestelmä on huoltotoimenpiteiden aikana jatkuvasti käytössä:
Muutosehdotus: "Huoltokatko on ennalta suunniteltu ja ilmoitettu ajanjakso, jonka aikana järjestelmässä suoritetaan
käyttökatkoa aiheuttavia ylläpito- ja huoltotoimenpiteitä.

Kohta 4.3 Datahub-järjestelmän suunnitellut huoltokatkot

Muutosehdotus huoltokatkojen suunniteltuihin aikatauluihin. Nykyinen liitteen mukainen huoltokatkojen ajoittuminen ajalle 00:00-06:00 ei ole tarkoituksenmukaista. Suunniteltu huoltokatko on parempi aloittaa klo 20:00, jolloin kaikkien sähköyhtiöiden asiakaspalvelut ovat sulkeutuneet. Tämä on myös rauhallisinta aikaa datahub-järjestelmässä. Järjestelmäpäivityksen aloittaminen aikaisemmin ja klo 20 antaa myös enemmän aikaa, jos päivityksessä tapahtuu jotain odottamatonta.
 Muutosehdotus: Huoltokatkoja voidaan tehdä joka päivä välillä 20:00 - 06:00.

Alla jo olevia olemassa olevia periaatteita on täsmennetty Hinnoittelu-liitteen kohtaan 2.4 Laskutusperusteet:

- Täsmennetty se, jos Asiakas aloittaa toimintansa kesken kuluvaa kuukautta niin siltä laskutetaan laskutettavat maksut täysimääräisenä koko kuluvan kuukauden osalta: "Jos Asiakas aloittaa toimintansa kesken kuluvaa kuukautta niin Asiakkaalta laskutetaan kiinteä maksu, perustamismaksu sekä palvelumaksu täysimääräisinä kuluvan kuukauden osalta."
- Täsmennetty: "Jos Asiakkaalla on useampi palvelusopimus Datahubin kanssa Asiakkaan eri roolien osalta (esim. vähittäismyyjä ja valtuutettu) niin Asiakkaalta laskutetaan kiinteä maksu ainoastaan sen roolin osalta, jonka kiinteä maksu on korkein." INGRID

 Datahub

Palvelusopimuksen muut muutokset – Hinnoittelu-liite

Kohta 2.4 Laskutusperusteet:

- Nykyisellään käytössä oleva palvelujen toimintatapa ja periaate ehdotetaan täsmennettäväksi liitteeseen. Asiakkaan aloittaessa toimintansa kesken kuluvaa kuukautta asiakkaalta laskutetaan laskutettavat maksut täysimääräisenä koko kuluvan kuukauden osalta.
 - Lisäysehdotus liitteeseen: "Jos Asiakas aloittaa toimintansa kesken kuluvaa kuukautta niin Asiakkaalta laskutetaan kiinteä maksu, perustamismaksu sekä palvelumaksu täysimääräisinä kuluvan kuukauden osalta."
- Nykyisellään käytössä oleva palvelujen toimintatapa ja periaate ehdotetaan täsmennettäväksi liitteeseen.
 Lisäysehdotus liitteeseen "Jos Asiakkaalla on useampi palvelusopimus Datahubin kanssa Asiakkaan eri roolien osalta (esim. vähittäismyyjä ja valtuutettu) niin Asiakkaalta laskutetaan kiinteä maksu ainoastaan sen roolin osalta, jonka kiinteä maksu on korkein."

Hinnoittelu-liitteeseen ehdotetut muutokset aiheuttavat vastaavat muutokset myös Valtuutetun ja Toimeksisaajan Hinnoittelu-liitteeseen.

Suunniteltu aikataulu palveluehtojen muutosten ja vahvistuksen osalta

